

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris Theologi Architectura Christiana

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae Agrippinae, 1653

2. Humilitas, tanquam puluis & Cinis densat. solidatque fundum animæ in
Aquis ad suscipiendum Fundamentu[m] Fidei

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

stere Fundamentum Fidei, nisi ex Architecturæ præscripto, pulveris, cineris-ve aggeries iis injiciatur, quæ ipsis his aquis densari solet, ut Fundamentum firmiter sustineatur. Quod paulò clarius fufiusque explicandum est.

A R T I C U L U S II.

H U M I L I T A S

*Tanquam Pulvis & Cinis, densat, solidatq; fundum animæ
in Aquis ad suscipiendum Fundamentum Fidei.*

PULVIS & Cinis symbolum sunt, ut vilitatis, ita Humilitatis. Hinc *Pulvis & Cinis* dicitur homo, ut humana vilitas, abjectio, & humilitas significetur. *Pulvis es*, inquit Deus, & *in pulverem reverteris*. Genesis tertio. Et Iob cap. x. *Memento, quæso, quod sicut lutum feceris me, & in pulverem reduces me*. Iterum. c. xxxiv. 15. *Homo in cinerem revertetur*. David quoque, Psal. III. 29. *Auferes Spiritum eorum & deficient, & in pulverem suum revertentur*. Denique, Ecclesiastes cap. XII. *Revertatur pulvis in terram suam, unde erat, & spiritus redeat ad Deum, qui dedit illum*. Pia est ceremonia quæ ducit ad vilitatis suæ considerationem Pontificem recens electum. (a) Proficiscitur magna pompa ad Ecclesiam Lateranensem, coronam Papalem accepturus. Comitantur Cardinales, Principes, Regum Legati, concurrunt infinita hominum multitudo: acclamantur varia ad plausum: personant tubæ, concinunt musici; sed una est cantilena utilissima, quæ ex antiquissimo instituto confidenti in lapidea & stercorea sede, ut vocatur, occinitur: (b) *Suscipiens de pulvere egenum, & de stercore erigens pauperem*. Fuit etiam mos vetus, ut qui se hu-

(a) Thomas Bosius lib. II, de Signis Eccl. cap. 10. §. 21. (b) Psal. cxii. 7.

miles alicui exhibere destinarent, pulvere & cinere, vel alterutro caput conspergerent. Et quoniam supplices, quique à Deo oratione quidpiam obtinere desiderant, maximè decet humilitas, hinc pulverem lingere, caput pulvere fœdare, procumbere in cineres dicebantur: & revera id faciebāt. Isa. XLIX. *Erunt Reges nutriti tui: & Regine Nutrices tuæ: vultu in terrâ demisso adorabunt te, & pulverē pedū tuorū lingent.* Quò spectat illud Threnorū tertio: *Pone in pulvere os suū, & prosternetur corā Domino suo, si fortè sit spes.* Vbi Chaldæus, *Dabit in pulverē os suū, & prosternetur coram Domino suo, si fortè sit spes:* hoc est, supplicem se abjiciet, & dedititi, ac humiliantis in morem ante Dominum, si vel ita, nempe, tot humilitatis significationibus, possit veniam impetrare. Aut, de se ipso demissè sentiens, & loquens, gestu quoque habituque humillimum præsentabit, si fortè vel sic Dominus respiciat afflictionem.

Hunc morem Gentilium quoque fuisse, & antiquissimum, & ab Assyriis Hebræos accepisse, aut ab his istos potius existimant eruditi. Sedisse enim, sive procubuisse inter pulveres & cineres supplicaturos Homerus (b) auctor est: apud quem Alcino Regi supplicaturus Vlysses procumbit in cineres:

*Sic ait, & cineres inter desedit, ad ignem
Ipse foco admotus. ---- deinde sic orat.
O Rex Alcinoë en tibi stratus supplicat hostis.
Non decet, ut lapsus jaceat sub pulvere denso
Procumbens adeò ----*

ita quoque Marium Coriolanum Volscorum Principi supplicasse scribit Dionysius Halicarnassæus. Hinc multa intelliguntur è Sacris litteris, quæ ritum istum respiciunt,

X 5 ciunt,

(a) Mos supplicantium. Aristot. in *Oeconomicis*. Apollon. 3. Argon, Plutar. de Virtut. mulier. (b) *Odyss.* 7.

ciunt, lib. 1. Regum secundo canit Anna Samuelis mater, post humiliationem gratiam consequuta: *Dominus mortificat & vivificat: deducit ad inferos, & reducit. Dominus pauperem facit, & ditat: humiliat & subleuat. Suscit at de pulvere egenum, & de stercore elevat pauperem: ut sedeat cum principibus, & solium gloria teneat.* brevissimè. Humilem exaltat, & in altum elevat. Ejusdè generis est illud P salmi XLIII. *Humiliata est in pulvere anima nostra: conglutimatus est in terra venter noster.* Pulverem igitur & Humilitatis symbolum in supplicando adhibebat Hebræi: & Pulvis statū ipsum humilitatis & miseræ significabat. Isaia xvi. *Finitus est pulvis, id est, status miseria ac humilitatis.*

PULVEREM istum Humilitatis, Fundamento Fidei supponere, & addensare oportet, si in aquis Christianæ doctrinæ, veræ religionis, & divinæ gratiæ, Virtutum Ædificiū velimus extruere. Fuit hujus artificii architectonici peritus imprimis antiquissimus Virtutū artifex, & fideiū Pater Abraham, cui cū DEUS amplissimum fundum aquis gratiæ immersum, cui ædificiū suum in-ædificaret, liberalissimè offerret, ille sciens in his aquis fundamentum non poni nisi pulvere immisso, illum prius copiosè sparsit. Hinc illæ immortalitati consecratæ voces, Genes. XVIII. *Loquar ad Dominum meum, cū sim pulvis & cinis.* Iterum. *Quia semel cœpit loqui ad Dominum meum, cū sim pulvis & cinis.* Hoc substrato pulvere, *Credidit Abraham DEO,* Gen. xv. 6. id est, fundamentum fidei jecit, & *reputatum est ei ad Iustitiam Galat. III. nimirum,* ab eo tempore, Iustitiæ, quæ virtutes omnes complectitur, altissimum palatium cœpit extruere.

AD hunc ædificandi in aquis Gratæ modum, divini Architecti magisterio erudita, hortatur suos Operarios Ecclesia, Architecturæ Christianæ peritissima. Quæ quarta ante Quadragesimam feria, quando tempus spi-

ritua-

ritualiter ædificandi maximè opportunum incipit, pul-
 verem summoperè commendat. Et quoniam non igno-
 rat, ubique aureum illum Humilitatis pulverem haud
 provenire, ipsa affatim suppeditat, dum sacerdotum
 manibus offert absque auro vel argento, pulverem be-
 nedictione sacratum, addito elogio: *Memento homo quia
 pulvis es, & in pulverem reverteris.* Porro, quando Ædifici-
 um spirituale, seu Domus Sapientiæ, quæ fundum ha-
 bet aqueum, nempe doctrinam Christi, & Divini Spi-
 ritus gratiam, Humilitate vera soliditatem adquisivit,
 spes est fore eam maximè diuturnam, immò, æternam.
 Tales Domus sunt Religiosorum familiæ, quas Spiritus
 Sapientiæ inchoavit, eduxit, perfecit, vera illarum Ar-
 chitrectrix. Quam ut suâ peculiariter agnoscit, inter ce-
 teras, SOCIETAS JESU, cujus Fundator IGNATIVS,
 tam voluit eam esse Humilem, ut jusserit, vel ipso
 nomine extremam humilitatem profiteri, nominans
 semper MINIMAM. A quâ voce orditur Examen candi-
 datorum, sic præscribens. *Hæc MINIMA CONGREGA-
 TIO, quæ à Sede Apostolica, primâ sui institutione, SOCIETAS
 Jesu nominata est.* Quo factum, ut eo nixa fundamento,
 per unam annorum centuriam, quam Seculum voca-
 mus, steterit immutata, plurimis licet impetita, adver-
 sitatum undique ingruentium procellis ac tempestatibus
 Societas. Quamobrem ad gratitudinem suam demon-
 strandam DEO Sapientiæ Domino, Fundatori primo ac
 Conservatori suo, statuit per orbem universum peculia-
 ri devotione, cultu, officiis divinis, alijsque gratitudinis
 significationibus totum annum insequentem transige-
 re, tanquam annum natiuitatis suæ centesimum, sive Se-
 cularem. Cujus exempla habet in antiquitate, tum Ec-
 clesiastica, tum civili quam plurima, ut fusius suo tem-
 pore explicabitur. Illius initium erit feria III. hujus heb-
 domadis,

domadis,

domadis, seu xxvii. Septembris. Nam prima Institutio SOCIETATIS JESU approbatio facta est à Paulo III. Pont. Max. Anno M. D. XL. V. Kalen. Octob. Ad quam diem celebriorem faciendam, transigendamque cum fructu spiritali, Eminentissimus Cardinalis MARTIUS GINETTUS, Legatus de latere, facta sibi potestate à Supremo Sacrorum antistite VRBANO VIII. concessit Indulgentiam Plenariam. Ad quam obtinendam, DEO que nobiscum gratias agendas invito meos Auditores, quos ut maximè benevolos Societati, adfocere frequentes confido.

ARTICULUS III.

HVMILITAS

Anima solum, velut paludosam tellurem, siccatur haud secus ac Pulvis & Cinis terram aquosam.

HAUD malè dixero, vel incongruè, ut opinor, Animam, cui virtutis imponenda est fabrica, esse veluti terram aquis immersam, vel palustrem, quæ undique aquis scateat: nimirum, perturbationibus immodicis, imperfectionibus, defectibus, peccatis, & nonnunquam criminibus, ac sceleribus. Ita profectò se rem habere nō pauca in Divinis Oraculis satis clarè indicant. Quàm illustre est illud psalmi LXXVIII. *Salvum me fac DEUS, quoniam intraverunt aquæ, usque ad animam meam,* Quo loco D. Chryostomus, per aquas intelligit secularia negotia, fluxa, & mortalia: Origenes verò, tentationes, quæ recens natis, aut ad Deum conversis imminet à Diabolo, tanquam à Pharaone: nonnulli, peccata: ut intrare aquas usque ad animam, significet, periclitari tentationibus,